

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)
รายวิชา ๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
คณะ	คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๑๐๑ มนุษย์กับสังคม (Man and Society)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน -
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน -
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) -
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) -
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด -

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา นิสิตมีความรู้ความเข้าใจความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา ๒.๑ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน สกอ. ๒.๒ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระและความทันสมัยมากยิ่งขึ้น ๒.๓ เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ๒.๔ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัย

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล - อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์คณะ - อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๑. คุณธรรม จริยธรรม
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามสอดแทรกเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้นิสิตสามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไปพร้อมกับการศึกษามนุษย์กับสังคม โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติของหลักสูตร ดังนี้ (๑) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยศรัทธาคือความเชื่อที่มีเหตุผล (๒) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยศีลคือความประพฤติถูกต้องดีงาม ไม่ผิดระเบียบ ไม่ผิดศีลธรรม (๓) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยพหุสัจจะคือเป็นผู้ได้รับการศึกษา เล่าเรียนมามาก (๔) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยวิริยารัมภะคือการที่ได้เริ่มลงมือทำความเพียรพยายามในกิจนั้นๆ อยู่แล้วอย่างมั่นคงจริงจัง (๕) มีพัฒนาการทางด้านจิตใจในแนวทางที่ถูกต้องประกอบด้วยปัญญาคือความเข้าใจเหตุผลดี-ชั่ว ประโยชน์มิใช่ประโยชน์ รู้คิด รู้วินิจฉัย รู้ที่จะจัดการ
๑.๒ วิธีการสอน - ฟังบรรยายในชั้นเรียน - ทำรายงาน อภิปรายกลุ่ม - สืบค้นแหล่งชุมชนต่างๆ - การใช้สื่อประกอบการสอน - ทดสอบ

<p>๑.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พฤติกรรมการเข้าเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามขอบเขตที่ให้และตรงเวลา - มีการอ้างอิงเอกสารที่ได้นำมาทำรายงาน อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ประเมินผลการนำเสนอรายงานที่มอบหมาย
<p>๒. ความรู้</p>
<p>๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ</p> <p>นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความเป็นมาเกี่ยวกับมนุษย์กับสังคม ตามหลักการทางสังคมศาสตร์และพุทธศาสตร์ พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคม สถาบันสังคม ประชาสังคม หลักธรรมาภิบาลและสันติภาพ กระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี</p>
<p>๒.๒ วิธีการสอน</p> <p>บรรยาย อภิปราย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอรายงาน และมอบหมายให้ค้นคว้าหาบทความ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปและนำเสนอ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง</p>
<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบย่อย สอบกลางภาค สอบปลายภาค ด้วยข้อสอบที่เน้นการวัดหลักการและทฤษฎี - นำเสนอสรุปการอ่านจากการค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา</p> <p>พัฒนาความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การมอบหมายให้นิสิตทำการศึกษาค้นคว้า และนำเสนอผลการศึกษา - อภิปรายกลุ่ม
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล</p> <p>สอบกลางภาคและปลายภาค โดยเน้นข้อสอบที่มีการวิเคราะห์สถานการณ์ของสังคมในปัจจุบัน</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน - พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม - พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมายให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมกลุ่มในการวิเคราะห์กรณีศึกษา - มอบหมายงานรายกลุ่ม และรายบุคคล หรือ อ่านบทความที่เกี่ยวข้องกับรายวิชา - การนำเสนอรายงาน
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนด - รายงานที่นำเสนอ พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม - รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน โดยการทำรายงาน และนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการสืบค้น ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความ คิดเห็นในเรื่องต่างๆ
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- การจัดทำรายงาน และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	บทที่ ๑ พื้นฐานของมนุษย์กับ สังคม -ความรู้เกี่ยวกับมนุษย์ -ความรู้เกี่ยวกับสังคม -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	
๒-๓	บทที่ ๒ พฤติกรรมมนุษย์กับการ พัฒนาการคน -ความหมายของพฤติกรรมมนุษย์ -ประเภทของพฤติกรรมมนุษย์ -ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม มนุษย์ -ลักษณะของพฤติกรรมมนุษย์ -การพัฒนาคน -ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม มนุษย์ด้านการพัฒนาคน -การพัฒนาตนตามแนวพุทธ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	
๔	บทที่ ๓ การปฏิสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์กับสังคม	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	<ul style="list-style-type: none"> -ความหมายของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม -ความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม -ทฤษฎีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม -รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม -ระดับการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม -การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมตามแนวการจัดระเบียบ -ประโยชน์ของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท 			
๕	บทที่ ๔ สถาบันสังคม <ul style="list-style-type: none"> -ความหมายของสถาบันและสถาบันสังคม -การเกิดขึ้นของสถาบันสังคม -ขอบข่ายของสถาบันสังคม -ลักษณะของสถาบันสังคม -ประเภทของสถาบันสังคม -หน้าที่ของสถาบันสังคม -องค์ประกอบของสถาบันสังคม -การเปลี่ยนแปลงของสถาบันสังคม -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท 	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	
๖	บทที่ ๕ ประชาสังคม <ul style="list-style-type: none"> -ความนำ -ความหมายของประชาสังคม -ลักษณะของประชาสังคม -องค์ประกอบของประชาสังคม -สาเหตุของการเกิดประชาสังคม -กระบวนการของประชาสังคม -ตัวอย่างของประชาสังคม -คุณธรรมของประชาสังคมที่ดี -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท 	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	
๗	บทที่ ๖ หลักธรรมภิบาลและสันติภาพ <ul style="list-style-type: none"> -ความนำ 	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	<ul style="list-style-type: none"> -ความหมายของธรรมาภิบาล -การบริหารจัดการที่ดี -ความสำคัญของธรรมาภิบาล -หลักธรรมาภิบาล -สันติภาพ -หลักสันติภาพในทาง พระพุทธศาสนา -องค์กรที่เกี่ยวกับสันติภาพ -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท 			
๘	บทที่ ๗ กระบวนการทางสังคมและ วัฒนธรรม <ul style="list-style-type: none"> -ความนำ -กระบวนการ -กระบวนการทางสังคม -กระบวนการทางวัฒนธรรม -ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ ทางสังคมและวัฒนธรรม -ผลของกระบวนการทางสังคมและ วัฒนธรรม -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท 	๒	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	
๙	สอบกลางภาค	๒	ข้อสอบวัดผล	
๑๐-๑๑	บทที่ ๘ ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน <ul style="list-style-type: none"> -ความหมายของปัญหาสังคม -ลักษณะของปัญหาสังคม -ที่มาของปัญหาสังคม -ทัศนคติต่อปัญหาสังคม -ความสำคัญของปัญหาสังคม - ประเภทของปัญหาสังคม -ทฤษฎีการศึกษาปัญหาสังคม -ทฤษฎีอธิบายสาเหตุของปัญหา สังคม -สาเหตุของปัญหาสังคม -แนวทางการวิเคราะห์ปัญหาสังคม -ลักษณะทั่วไปของสังคมไทย -สภาพปัญหาปัจจุบันในสังคมไทย -ปัญหาสังคมไทยที่สำคัญในปัจจุบัน -การวิเคราะห์ปัญหาสังคมไทย 	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	-สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท			
๑๒-๑๓	บทที่ ๙ แนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมไทยแบบสันติวิธี -สันติวิธี : ทฤษฎีและความหมาย -ความเป็นมาของสันติวิธี -แนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมไทยแบบสันติวิธี -กรณีศึกษาการแก้ไขปัญหาสังคมไทยแบบสันติวิธี -สรุปท้ายบท -คำถามท้ายบท	๔	บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ	
๑๔-๑๕	-นิสิตนำเสนองานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ประจำวิชา -ประมวล/สรุปองค์ความรู้ประจำวิชา	๔	นำเสนองาน Conference/ Evaluation/ Improvement/ Development	
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้*	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑, ๒.๑, ๓.๑	สอบปลายภาค	๑๖	๓๐%
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑-๔.๖, ๕.๓-๕.๔	การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๖๐%
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก คณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. มนุษย์กับสังคม . กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ ไม่มี

๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ. ประวัติแนวความคิดทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๔.

ชูด้า จิตพิทักษ์. พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชน จำกัด, ๒๕๒๖.

..... สังคมวิทยาและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสารมวลชน จำกัด, ๒๕๒๘.

ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ. ประมวลทฤษฎีวิวัฒนาการมนุษย์. เอกสารประกอบการบรรยายวิชา ม.๒๐๑ มานุษยวิทยาเบื้องต้น. คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๒๗.

ณรงค์ เสียงประชา. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร, ๒๕๒๘.

..... ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, ๒๕๒๔.

ถาวร เกิดเกียรติพงศ์. สังคมวิทยาปัญหาสังคม. งานตำราและคำสอนกองบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๓.

ทบวงมหาวิทยาลัย. ชีววิทยา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๒๕.

เทคนิแครท (นามแฝง). “เทคโนโลยีคืออะไร” ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์๑. (มกราคม ๒๕๒๙) : ๑๐-๑๒.

นพพร พานิชสุข. “วิวัฒนาการบางเรื่องของเทคโนโลยีในอดีตและปัจจุบันของมนุษยชาติ” มิตรครู ๖, (มีนาคม ๒๕๒๕) : ๒๔-๓๑.

ประสาธ หลักศิลา. สังคมวิทยา. พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, ๒๕๑๔.

..... ปัญหาสังคม. พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, ๒๕๑๔.

ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง. การจัดระเบียบทางสังคม. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.

..... สถานภาพและบทบาท. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๖.

ปสาณี ฐิตีวัฒนา. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร ; สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๓.

พัทธา สายหู. กลไกของสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิต ได้ดังนี้

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ จึงมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน ดังนี้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จาก การสอบถามนิสิต หรือการสุ่มตรวจผลงานของนิสิต รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔
- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้นิสิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้นี้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์หรืออุตสาหกรรมต่าง ๆ